

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Публічного акціонерного товариства „Українська інноваційна компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 75, частини першої статті 300 Господарського процесуального кодексу України, частини четвертої статті 16 Закону України „Про банки і банківську діяльність“, а також положень частин третьої, четвертої, п'ятої статті 34, частини першої статті 36, частин четвертої, п'ятої статті 44, пунктів 1, 2 частини першої статті 48 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності“ від 13 травня 2020 року № 590–ІХ

м. К и ї в
3 червня 2020 року
№ 112-3(II)/2020

Справа № 3-88/2020(175/20)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Касмініна Олександра Володимировича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича – доповідача,
Первомайського Олега Олексійовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Публічного акціонерного товариства „Українська інноваційна компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 75, частини першої статті 300 Господарського процесуального кодексу України,

частини четвертої статті 16 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–III (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5–6, ст. 30) зі змінами, а також положень частин третьої, четвертої, п’ятої статті 34, частини першої статті 36, частин четвертої, п’ятої статті 44, пунктів 1, 2 частини першої статті 48 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564) до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності“ від 13 травня 2020 року № 590–IX.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Публічне акціонерне товариство „Українська інноваційна компанія“ (далі – Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення частини четвертої статті 75, частини першої статті 300 Господарського процесуального кодексу України (далі – Кодекс), частини четвертої статті 16 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–III зі змінами (далі – Закон № 2121), а також положень частин третьої, четвертої, п’ятої статті 34, частини першої статті 36, частин четвертої, п’ятої статті 44, пунктів 1, 2 частини першої статті 48 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності“ від 13 травня 2020 року № 590–IX (далі – Закон № 4452).

Автор клопотання вважає, що положення частини четвертої статті 75, частини першої статті 300 Кодексу, „які дозволяють суду касаційної інстанції при перегляді судових рішень у господарській справі надавати критичну оцінку остаточним судовим рішенням, ухвалених в адміністративних справах, ставлячи ці рішення та окремі наведені в них судові оцінки та висновки під сумнів“, суперечать принципу юридичної визначеності та вимогам частини першої статті 8, частини першої статті 41, частини першої статті 42, частин першої, другої статті 55, частини першої статті 64, пункту 9 частини другої статті 129, частини першої статті 129¹ Конституції України.

Товариство стверджує, що положення частини четвертої статті 16 Закону № 2121, „яке регламентує певні аспекти реалізації конституційних прав власності та на підприємницьку діяльність, а також становить законне обмеження цих прав, не відповідає вимогам частини першої статті 8, частини першої статті 41, частини першої статті 42 Конституції України щодо передбачуваності“.

Автор клопотання вважає, що „процедури запровадження тимчасової адміністрації та ліквідації банку, передбачені оспорюваними положеннями Закону № 4452, полягають у позбавленні загальних зборів акціонерів банку (тобто його власників) державою можливості управляти та розпоряджатися своїм майном на власний розсуд, зокрема для здійснення підприємницької діяльності, тобто становлять обмеження конституційних прав власності та на підприємницьку діяльність“. На його думку, положення частин третьої, четвертої, п'ятої статті 34, частини першої статті 36, частин четвертої, п'ятої статті 44, пунктів 1, 2 частини першої статті 48 Закону № 4452 не відповідають „критеріям законності та юридичної визначеності“, „фактично унеможливають судовий захист учасника цивільного обороту від незаконних рішень та дій суб'єктів владних повноважень“ та суперечать приписам частини першої статті 8, частин першої, четвертої статті 41, частини першої статті 42, частин першої, другої статті 55 Конституції України.

Обґрунтовуючи свої твердження, Товариство цитує положення Конституції України, нормативно-правових актів, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, посилається на рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також наводить судові рішення, зокрема рішення Господарського суду Черкаської області від 6 жовтня 2017 року, постанови Київського апеляційного господарського суду від 4 грудня 2017 року, Великої Палати Верховного Суду від 10 грудня 2019 року, копії яких долучено до конституційної скарги.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56).

Відповідно до частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому

застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців.

Товариство вважає постанову Великої Палати Верховного Суду від 10 грудня 2019 року остаточним судовим рішенням у своїй справі. Однак цією постановою скасовано рішення Господарського суду Черкаської області від 6 жовтня 2017 року та постанову Київського апеляційного господарського суду від 4 грудня 2017 року, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції. Таким чином, постанову Великої Палати Верховного Суду від 10 грудня 2019 року не можна вважати остаточним судовим рішенням у справі Товариства, оскільки не вичерпано всіх національних засобів юридичного захисту.

Наведене свідчить, що Товариство не дотримало вимог частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Публічного акціонерного товариства „Українська інноваційна компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 75, частини першої статті 300 Господарського процесуального кодексу України, частини четвертої

статті 16 Закону України „Про банки і банківську діяльність“ від 7 грудня 2000 року № 2121–III зі змінами, а також положень частин третьої, четвертої, п’ятої статті 34, частини першої статті 36, частин четвертої, п’ятої статті 44, пунктів 1, 2 частини першої статті 48 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності“ від 13 травня 2020 року № 590–IX на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

